

IZVADAK IZ ZAPISNIKA **sa 21. redovite sjednice Općinskog vijeća Čitluk**

Sjednica Općinskog vijeća Čitluk (u daljnjem tekstu: Vijeće) je održana dana 28. studenog 2022. godine u Hotelu Brotnjo u Čitluku sa početkom u 11⁰⁰ sati. Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao Predrag Smoljan, Predsjednik Vijeća.

Gospodin Smoljan je pozdravio sve nazočne vijećnike i Tajnika Vijeća Ivu Bevandu, Općinskog načelnika Marina Radišića i njegove suradnike, Javnu pravobraniteljicu općine Čitluk Mladenku Stojić, ravnateljicu Srednje škole dr. fra Slavka Barbarića u Čitluku gospođu Adelu Škutor, ravnatelja Osnovne glazbene škole Brotnjo u Čitluku gospodina Juru Sušca, direktora Javnog poduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk gospodina Željka Dugandžića, punomoćnika državnog - općinskog kapitala za Skupštinu Javnog poduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk gospodina Marina Sivrića te predstavnike medija.

Predsjednik Vijeća je nazočne informirao o pripremama za sjednicu Vijeća te o održanim sjednicama Kolegija Vijeća, Odbora za Statut, Poslovnik i propise i Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo.

Tajnik Vijeća Ivo Bevanda je uradio prozivku vijećnika. Konstatirano je kako sjednici nazoče 22 od ukupno 25 vijećnika. Prozivci nisu nazočili Antonio Sivrić (obavijestio Predsjednika i Tajnika Vijeća o nedolasku na sjednicu i o razlozima spriječenosti), Pero Barbarić i Darko Primorac.

Predsjednik Vijeća je predložio dnevni red naveden u sazivu 21. redovite sjednice Vijeća te je isti dao na raspravu. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Predloženi dnevni red je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.* Vijećnik Darko Primorac se pridružio ostalim vijećnicima u radu. Nazočna su 23 vijećnika.

Ad.1. Usvajanje Izvatka iz Zapisnika sa dvadesete sjednice Općinskog vijeća Čitluk;

Nije bilo primjedbi na Zapisnik. *Sukladno članku 86. Poslovnika o radu Vijeća, Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe smatra se usvojenim.* Zaključena je prva točka dnevnog reda.

Ad.2. Pitanja vijećnika;

Bernarda Primorac komentira kako su Općina Rama i njezino komunalno poduzeće uložili 5 000 000 KM u izgradnju ekoparka. Komentira kako se izgradnjom parka smanjio broj „divljih“ deponija sa 127 na 13 te su stvoreni uvjeti za potpunu sanaciju njihovog dosadašnjeg odlagališta. Pita je li moguće sličan projekt provesti na području općine Čitluk. Vijećnica Primorac komentira kako svjedočimo situacijama da veliki broj općina svoje probleme u prometu rješava izgradnjom kružnih tokova. Ističe kako Čapljina i Mostar imaju veliki broj kružnih tokova, a u zadnje vrijeme Ljubuški dosta ulaže u gradnju istih. Iznosi primjedbu zbog nemogućnosti bržih izlazaka na magistralnu prometnicu u Čitluku i čestih zastoja u prometu. Pita može li se, primjerice, kod raskrižja prema zgradama ili prema Duhanskoj stanici, napraviti neki manji kružni tok. Marin Radišić odgovara kako nije u potpunosti upoznat sa aktivnostima Općine Rama po pitanju izgradnje ekoparka. Podsjeća da je Vijeće donijelo Plan upravljanja otpadom u općini Čitluk a danas će predložiti produljenje roka važenja toga dokumenta. Daje informaciju o aplikaciji Općine prema fondovima i višim razinama vlasti po pitanju odlaganja otpada. Po pitanju kružnih tokova, Načelnik ističe da je na području općine Čitluk u zadnjih desetak godina izgrađeno nekoliko kružnih tokova. Dodaje kako je urađen idejni projekt izgradnje kružnog toka na lokalitetu „stare benzinske“ te slijedi izgradnja glavnog projekta. Određene aktivnosti se poduzimaju po pitanju izgradnje kružnog toka na Tepčićima. Za kružni tok u Donjoj Blatnici urađen je idejni projekt a kružni tok je planiran na regionalnoj prometnici kod hotela „Kaktus“. Za lokalitet „kod zgrada“ nemamo idejni projekt ali možemo kontaktirati struku - poručio je gospodin Radišić.

Jure Džida se osvrće na prethodno vijećničko pitanje i odgovor, uz opasku kako je vrijeme da se krene razmišljati o gradnji zaobilaznice Čitluka. To ističe kao problem na kojega je ukazivao više puta. Podsjeća na svoja brojna pitanja u obrazloženju kojih je navodio da je urađen idejni projekt zaobilaznice te je redovito dobivao odgovor kako nitko ne zna gdje je taj idejni projekt. Naglašava kako je rješenje pobjeći iz središta i to prema zapadnoj strani Brotnja. Vijećnik Džida iznosi primjedbu da je Čitluk pretvoren u auto cestu te pita ima li itko podatak o broju vozila, posebice teretnih, koja svakodnevno prolaze kroz Čitluk. Marin Radišić odgovara da je planirano da se u sljedećoj rješenje, u suradnji sa Cestama Federacije, postigne neko rješenje. Poručuje kako će, u slučaju

da je to potrebno, Općina uraditi idejni projekt. Gospodin Radišić poručuje kako nije uspio doći u posjed idejnog projekta zapadne zaobilaznice kojega je spominjao vijećnik Džida. Jure Džida replicira kako je izrada idejnog projekta zaobilaznice išla preko „Brotinga“ te traži da se direktora zaduži da nađe primjerak projekta. Naglašava kako nije riječ o malenom i beznačajnom projektu kojega je lako izgubiti. Dodaje kako je izrađen u više primjeraka, od kojih je po jedan dostavljen Općini i „Brotingu“. Ističe kako nemamo druge varijante rješenja izuzev zapadne zaobilaznice. Ponuđena rješenja kod „Kaktusa“ karakterizira kao malen potez u odnosu na rješenje zapadne zaobilaznice.

Ivan Šarac komentira trenutne radove po pitanju kanalizacije u Rudarskoj ulici. Vijećnik Šarac pita hoće li se, nakon okončanja navedenih radova, novi asfalt polagati samo u Rudarskoj ulici ili će se novi sloj navući do spajanja sa magistralnom odnosno glavnom ulicom. Marin Radišić odgovara kako je natječaj vezan isključivo za Rudarsku ulicu.

Dragan Kozina informira nazočne o sjednici Kolegija Vijeća na kojoj su se članovi osvrnuli na temu uzurpacija zemljišta, sa naglaskom na interesantnije zone a koje su napadnuti još prije početka rata. Komentira kako bi jedno od rješenja bilo da nadležna služba napravi registar tih uzurpacija te da to proizvede određene akte po pitanju legalizacija. Pita ima li ijedna služba u Općini popis uzurpacija. U slučaju da nema, vijećnik Kozina predlaže formiranje radne grupe koja bi sačinila popis, uz komentar kako to nije težak zadatak s obzirom na današnju dostupnu tehnologiju. Ističe kako bi izrada popisa, pozivanje uzurpatora i određena pomoć pri legalizaciji, Općini donijelo velike prihode. Komentira kako bi u slučaju da uzurpatori nisu zainteresirani za kupnju zemljišta, isto trebalo vratiti Općini i pokušati prodati. Naglašava kako smo sada u situaciji da manje - više može bilo tko i bilo gdje uzurpirati zemljište, uz opasku kako je to, nažalost, u Međugorju i Bijakovcima zbog nepostojanja planova prostornog uređenja jedini način da netko napravi kuću. Pita Načelnika može li se evidencija, u slučaju da je nema, sada napraviti i tko će raditi na tome. Marin Radišić odgovara kako misli da za navedene poslove nije potrebno formirati povjerenstvo. Pojašnjava kako to nadležna služba može raditi bez povjerenstva. Dodaje kako služba ima određene podatke te da mu nije poznato jesu li isti obuhvatili sve uzurpacije. Pomoćnik Općinskog načelnika za geodetske i imovinsko - pravne poslove Franimir Pervan odgovara kako on ima podatke koje je zatekao u trenutku preuzimanja dužnosti. Dodaje kako je uzurpacija u novije vrijeme znatno manje, iz razloga pokretanja postupaka protiv uzurpatora. Pojašnjava kako su odmah po saznanjima informacije prosljeđivane Javnom pravobranitelju, koji je podnosio prijave. Gospodin Pervan naglašava kako je na smanjenje uzurpacija utjecala činjenica da je znatno otežano priključenje bespravno sagrađenog objekta na elektro i vodovodnu mrežu. Komentira kako su različite situacije prisutne na terenu, od onih vezanih za oblikovanje parcela do velikih uzurpacija od strane osoba koji ne žele u postupak legalizacije. Dragan Kozina replicira kako je dobio odgovor da se ne dira u stare uzurpacije a novih neće biti jer ne mogu dobiti priključenje na mrežu. Iznosi primjedbu na takav način razmišljanja, uz komentar kako je uzeto sve vrijedno što se moglo uzeti te je sada situacija da se skoro nema što uzeti. Komentira kako je iz odgovora shvatio da nema cjelokupne evidencije o uzurpacijama već postoje zabilješke. Vijećnik Kozina ukazuje na nužnost izrade informacije koja bi obuhvatila sveukupno stanje te na nužnost legalizacije uzurpiranih površina. Primjerice, ukoliko je netko uzurpirao 2000 metara kvadratnih, a može legalizirati 1000 metara kvadratnih, onda neka vrati razliku od 1000 metara kvadratnih - rekao je vijećnik Kozina uz poziv da se donesu potrebni akti koji idu u ovome smjeru. Ističe kako na ovaj način Općina ostaje bez velikog iznosa sredstava.

Drago Vasilj se osvrće na pitanje realizacije projekta kanalizacijskog sustava u Međugorju na dionici od groblja Kovačica do Ćorkova doca. Komentira kako radove izvodi tvrtka „ECCON – INŽINJERING“ d.o.o. Čapljina, uz opasku kako je riječ o starim znancima. Misli da je navedena tvrtka u radove uvedena prije mjesec i pol dana te je do danas uspjela iskopati čak 10 metara kanala. Vijećnik Vasilj smatra kako, uz ovakav tempo rada, radovi neće biti okončani za godinu dana. Osvrće se na situaciju od prije šest ili sedam godina a kada je navedena tvrtka imala rok od tri mjeseca za radove u dužini od 100 ili 150 metara. Komentira kako su radovi potrajali šest mjeseci te da radnici samo dovezu strojeve, „malo rade i to je to“. Pita tko je nadzorni organ i poduzima li išta po pitanju upozoravanja izvođača na tempo rada. Poručuje kako vrijeme brzo prolazi te će uslijediti kišna razdoblja a riječ je o dosta prometnoj dionici. Drugo pitanje vijećnika Vasilja je također vezano za kanalizacijski sustav. Ističe da je riječ o privatnim problemima te da takva pitanja inače ne postavlja ali je primoran iz razloga što je riječ o drastičnom kršenju prava pojedinca. Pojašnjava da je riječ o gospodinu Crnjcu i njegovom objektu odnosno

trećem objektu od kružnog toka pokraj Pošte. Navedeni gospodin je u mjesecu veljači uplatio priključak na kanalizacijski sustav te do danas nije došlo do priključenja. U međuvremenu se više puta obraćao „Brotingu“, čak i prijetio podnošenjem tužbe ali bezuspješno. U tome vremenu je najmanje 7 ili 8 puta pražnjenja septička jama. Vijećnik Vasilj smatra kako bi najbolje bilo da račune za pražnjenje jame preuzme „Broting“ jer mu nije urađeno priključenje na vrijeme. Dodaje kako su u međuvremenu susjedi gospodina Crnjca, iz razloga što više nisu mogli čekati, uredili svoja dvorišta te sada vjerojatno neće dopustiti prekopavanja preko tih dvorišta. Marin Radišić poručuje kako može dati odgovor na prvo pitanje. Informira da je potpisan ugovor sa tvrtkom „ECCON – INŽINJERING“ d.o.o. Čapljinu te je od njih zatraženo da se radovi ne izvode tri mjeseca zbog lakšeg kretanja hodočasnika. Sada slijedi nastavak izgradnje - poručio je gospodin Radišić, uz opasku da će provjeriti razloge zastoja radova. Drago Vasilj replicira kako on vrlo dobro zna kada su počeli radovi te je upoznat i sa zahtjevima mještana da isti krenu nakon što završi sezona. Poručuje kako je poanta u tome što sada radovi teku a tempo izvođenja je nikakav.

Danijel Čavar pita koliko sredstava je Općina Čitluk „povukla“ iz pristupnih europskih fondova u 2022. godini. O kojim projektima je konkretno riječ i pokušavaju li se uraditi aplikacije za sljedeću godinu - pita vijećnik Čavar. Osvrće se na navodnjavanje poljoprivrednih površina na teritoriju općine Čitluk te ističe kako smo svjesni problema po pitanju suše i nedostatka padalina. Ima li, u svezi s tim, nekih konkretnih projekata - pita vijećnik Čavar. Zaključena je druga točka dnevnog reda.

Ad.3. Informacije o radu:

a) Srednja škola dr. fra Slavka Barbarića u Čitluku;

Informaciju je prezentirala Adela Škutor. Otvorena je rasprava.

Bernarda Primorac pita postoji li interes za uvođenje nekih novih smjerova koji ranije nisu bili zastupljeni u Školi. Adela Škutor podsjeća da je 2019. godine uveden smjer „ekonomist - poslovna informatika“ te da je odziv vrlo dobar. Dodaje kako se razmišlja o uvođenju novih smjerova, uz opasku kako je preduvjet za to informacija gospodarstvenika i Općine o aktualnim potrebama.

Dragu Pehara zanima koliko je pandemija korona virusa utjecala na pohađanje nastave. Adela Škutor ističe kako su se poremećaji najbolje osjetili prilikom prelaska na online nastavu.

Ilija Šego pita imamo li tendenciju povećanja broja upisanih učenika, nakon uvođenja smjera kuhar i vodoinstalater. Adela Škutor podsjeća da je 2015. godine došlo do uvođenja smjera za kuhare i konobare. Ističe veliki odaziv polaznika za smjer kuhar dok s druge strane u prošloj godini nije evidentiran niti jedan polaznik za smjer konobar. U ovoj školskoj godini imamo jedan kombiniran odjel automehaničara i vodoinstalatera sa ukupno dvanaest učenika - rekla je gospođa Škutor.

Luca Bajkuša komentira kako njezin sin pohađa drugi razred Srednje škole te da od polaska u Školu do danas nije održan niti jedan roditeljski sastanak. Vijećnica Bajkuša pita prakticira li Škola uopće roditeljske sastanke. Adela Škutor odgovara kako pretpostavlja da će razrednik ili razrednica roditeljski sastanak organizirati na polugodištu. Naglašava kako se minimalno dva roditeljska sastanka moraju održati u školskoj godini, jedan na polugodištu a drugi na kraju školske godine. Naglašava kako roditelji imaju pravo na individualne razgovore sa razrednikom.

Drago Vasilj se osvrće na navod iz Informacije po kojemu je evidentirano ukupno 48 591 izostanaka učenika. Komentira kako mu se to čini kao puno, skoro kao nestvarno. Adela Škutor odgovara kako navedeni broj obuhvaća izostanke iz razloga bolničkih liječenja te izostanke učenika koja nisu, nakon korone, bila u mogućnosti nazočiti redovitom školovanju. Drago Vasilj se osvrće na smjer ugostiteljstva i turizma. Ističe kako ima negativna saznanja te pita prati li Uprava Škole učenike tijekom obavljanja prakse. Informira nazočne o saznanjima do kojih je došao kroz razgovore sa dvojicom polaznika. Ističe da su oni, kao budući kuhari, na praksi uglavnom čistili i prali posuđe te bili kao pomoći radnici. Vijećnik Vasilj iznosi primjedbu da polaznici na tako organiziranoj praksi ne mogu puno naučiti. Pita ravnateljicu kakvo je njezino mišljenje i koliko znanja imaju djeca nakon završetka srednje škole. Zanima ga koliko je učenika, nakon završenog školovanja, zaposleno. Poručuje kako smo kao sredina u kojoj je ugostiteljstvo važna grana gospodarstva deficitarni sa kuharima te primorani angažirati ljude iz drugih sredina poput Banja Luke ili Trebinja. Adela Škutor odgovara kako su nastavni plan i program za zanimanje kuhar i konobar jasni. Pojašnjava kako prva dva razreda imaju četiri sata teorije a sedam prakse dok treći razred ima pet sati teorije a sedam prakse u objektima. Konobari, pored sedam sati prakse u objektima, tri sata rade praksu u školskom kabinetu. Ističe kako nema isto mišljenje kao vijećnik Vasilj po pitanju loše prakse,

uz opasku da su nastavnici kuharstva, slastičarstva i ugostiteljskog posluživanja jako kvalitetni. Ističe kako dijete, u slučaju nezadovoljstva praksom, ima mogućnost izmjene ugovora. Ravnateljica Škutor informira nazočne o aktivnostima polaznika na važnim manifestacijama poput Dana berbe grožđa, Dana branitelja općine Čitluk te manifestacije Blaž Enology. Drago Vasilj replicira kako on nije komentirao nastavnički kadar Škole već način obavljanja prakse u ugostiteljskim objektima.

Dragan Kozina pita je li se razmišljalo o smjerovima električar ili vodoinstalater. Komentira kako smatra da je riječ o deficitarnim zanimanjima odnosno o uslugama na koje se tjednima čeka. Dodaje kako je ista situacija po pitanju montera klima uređaja. Poziva na razmišljanje o prijedlogu, uz komentar kako je puno lakše osigurati praksu za navedene smjerove nego, primjerice, obučiti kuhara. Adela Škutor komentira kako je očita razlika u odazivu na smjerove koji pretpostavljaju četverogodišnje školovanje u odnosu na trogodišnja. Podsjeća da u Školi djeluje 71 profesor te pomoćno osoblje, ukupno 93 osobe. Ravnateljica poručuje kako nije jednostavno uvoditi nova zanimanja i tako proizvoditi tehnološki višak ljudi.

Pero Radišić predlaže da se, kroz Dane otvorenih vrata, djeluje na učenike koji završavaju srednju školu na način da se, poput Sveučilišta, organizira štand za svaki fakultet. Ističe kako bi na taj način dobili ono što je nedostajalo ranijim generacijama. Vijećnik Radišić pita kakva je suradnja Škole sa fakultetima. Adela Škutor daje informaciju o aktivnostima na satu razrednika, distribuciji letaka, organiziranju štandova te suradnji sa fakultetima sa područja Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske. Zaključena je rasprava.

b) Osnovna glazbena škola Brotnjo u Čitluku;

Informaciju je prezentirao Jure Sušac. Otvorena je rasprava.

Lidija Pehar čestita ravnatelju na uspjehu učenika i nagradama. Pita kakvo je stanje sa instrumentima te postoji li potreba za novim instrumentima. Jure Sušac odgovara da je stanje po pitanju instrumenata dosta solidno. Ističe kako Škola posjeduje oko trideset instrumenata koja koriste djeca. Ističe da redovito apliciraju na natječaje sa projektima nabavke instrumenata.

Drago Pehar pohvaljuje informaciju ravnatelja Sušca. Ističe kako je ovogodišnja informacija veliki napredak u odnosu na raniju koja je pretrpjela kritike iz razloga što nije obuhvatila financijsko izvješće. Vijećnik Pehar komentira kako to dokazuje da napredujemo kao demokratsko društvo te je svaka dobronamjerna kritika dobro prihvaćena. Jure Sušac ističe da je vijećnik Pehar bio član prošlog saziva Školskog odbora Osnovne glazbene škole Brotnjo u Čitluku. Poručuje kako će financijsko izvješće svakako biti dio budućih informacija.

Josip Grbavac ukazuje na loše stanje objekta u kojemu Škola djeluje te na nedavne situacije otpadanja crijepa sa krovništva. Ističe kako to može biti pogubno za nekoga od djelatnika, učenika i ostalih osoba koji se kreću u neposrednoj blizini samog objekta. Zanima ga što se konkretno može učiniti po pitanju objekta. Vijećnik Grbavac pita što bi predstavljalo prvi korak, je li to izrada projekta, sanacija ili nešto treće. Jure Sušac smatra kako bi prvi korak trebala biti zamjena prostora za odvijanje nastave. Kao najbolje rješenje vidi u osiguranju neke parcele a na kojoj bi se izgradila škola sukladno modernim standardima poput one u Livnu. Komentira kako su Livnjaci aplicirali na natječaj 2012. godine a danas imaju prekrasan školski objekt. Dodaje kako bi rekonstrukcija aktualnog objekta bila zahtjevna i preskupa.

Jure Džida komentira kako ravnatelj Sušac, s pažnjom dobrog domaćina, vodi Školu. Ideju o osiguranju parcele i izgradnji novog objekta smatra utopijom. Lokaciju aktualnog objekta, u neposrednoj blizini objekta Osnovne škole, ocjenjuje odličnom. Apelira na „Broting“ da se malo organiziraju i naprave sanacijski plan objekta te krenu sa aktivnostima od učionice do učionice. Jure Sušac odgovara kako situaciju otežava što na pojedinim mjestima nema građevinskih deka već su prisutne grede. Dodaje kako su instalacije iz 60-tih godina prošlog stoljeća te je prošle godine došlo do zapaljenja instalacija. Ističe da je teško sanirati učionicu po učionicu.

Goran Božić pita tko je vlasnik objekta u kojemu djeluje Osnovna glazbena škola Brotnjo u Čitluku. Jure Sušac odgovara da je vlasnik objekta Općina Čitluk.

Predrag Smoljan informira nazočne o dopisu Vijeća roditelja Osnovne glazbene škole Brotnjo u Čitluku upućenom Općinskom vijeću Općine Čitluk. Navedenim dopisom se traži dodjela zemljišta sa ciljem izgradnje školskog objekta navedene škole. Dodaje kako je navedeni dopis proslijeđen Općinskom načelniku. Predsjednik Vijeća se zahvaljuje vijećniku Džidi što je kao čovjek iz struke uradio presjek stanja i danas informirao vijećnike i ostale nazočne. Ističe kako nitko nije protiv izgradnje školskog objekta ali da imaju procedure te potrebu trebaju utvrditi odgovorna osoba javnog poduzeća i Općinski načelnik a zatim i Vijeće. Zaključena je treća točka dnevnog reda.

Ad.4. a) Izvješće o radu Skupštine Javnog poduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk;

Izvrješće je prezentirao Marin Sivrić, punomoćnik državnog - općinskog kapitala za Skupštinu Javnog poduzeća „Broćanac“. Sjednicu su, uz prethodnu najavu, napustili vijećnici Božana Bevanda i Danijel Čavar. Nazočan je 21 vijećnik. Budući da nije bilo prijava za raspravu, ista je zaključena. Sjednicu je napustio vijećnik Darko Primorac. Nazočno je 20 vijećnika. *Prijedlog zaključka kojim se usvaja Izvrješće o radu Skupštine Javnog poduzeća "Broćanac" d.o.o. Čitluk održane dana 27. listopada 2022. godine je dat na glasovanje te je usvojen sa 18 glasova „za“, uz jedan „suzdržan“ glas.* Vijećnica Luca Bajkuša se tijekom glasovanja nalazila izvan dvorane.

b) Informacija o radu direktora Javnog poduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk;

Informaciju je prezentirao Željko Dugandžić. Otvorena je rasprava. Predsjednik Vijeća je napustio dvoranu, a predsjedavanje preuzima zamjenica predsjednika Vlatka Martinović. Nazočno je 18 vijećnika.

Bernarda Primorac podsjeća da je pod točkom „Pitanja vijećnika“ uputila pitanje Općinskom načelniku vezano za ulaganje Općine Rama i njezinog komunalnog poduzeća od 5 000 000 KM u izgradnju ekoparka. Komentira kako se izgradnjom parka broj „divljih“ deponija smanjio sa 127 na 13 te su stvoreni uvjeti za potpunu sanaciju njihovog dosadašnjeg odlagališta. Pita je li moguće sličan projekt provesti na području općine Čitluk. Željko Dugandžić odgovara kako je upoznat sa spomenutim projektom koji se implementira u Rami. Ističe da je riječ o specifičnoj općini, sa visokim proračunom. Podsjeća da federalni propisi podrazumijevaju da svaka županija mora imati sanitarnu deponiju. Nažalost, naša županija je još nema a ranije je najavljivano da će mostarska deponija postati sanitarna. Gospodin Dugandžić ukazuje na nužnost sortiranja otpada, uz opasku kako se često u kontejnere odlaže otpad kojemu tu nije mjesto, poput građevinskog materijala, namještaja i ostalog. Rama je prva koja kreće u ozbiljnu priču iz ove oblasti - rekao je direktor Dugandžić.

Tomislav Glamuzina komentira kako su prostori oko naših kontejnera prljavi, a uzrok leži u vjetru i nebrizi korisnika. Dodaje kako je primijetio da su prostori oko kontejnera koji su ograđeni žicom manje zapušteni i prljavi. Vijećnik Glamuzina pita je li moguće da se na nekim manje „izloženim kontejnerima, poput onog na okuci u Čerinu, postavi mreža odnosno zaštitna žica. Željko Dugandžić odgovara kako svakako postoji mogućnost. Podsjeća na raniju izjavu vezanu za odlaganje namještaja i građevinskog materijala. Ističe kako bi ograda bila dobro zaštitno sredstvo, kako protiv vjetra tako i protiv ovih pojava. Informira nazočne o posljednjem događaju kada se metalna šipka zaglavila u presu te je, zbog neodgovornosti pojedinaca, došlo do oštećenja. Gospodin Dugandžić izražava nadanje da će u sljedećoj godini povjerenstvo zaduženo za nadzor nad realizacijom Planom gospodarenja otpadom ponuditi još neka rješenja. Komentira rješenja po kojima je prostor za odlaganje asfaltiran i ograđen zidom te korisnici u prostor ulaze uz pomoć kartica. Osvrćući se na pitanje odvoza otpada, informira nazočne da je Grad Ljubuški u 2021. godini za tu uslugu platio preko 500 000 KM. Navedene usluge za njih obavlja poduzeće iz Zenice. Napominje da Općina Čitluk, odnosno općinski proračun, takvih troškova nije imala.

Predsjednik Vijeća se vratio u dvoranu i preuzeo predsjedavanje. Nazočno je 19 vijećnika.

Tihomir Prusina komentira kako je svakodnevno na relaciji Čitluk - Gornje Brotnjo. Pohvaljuje svakodnevno pražnjenje kontejnera. Ističe kako pojedinci od jedne lijepo priče rade „nakaradu“ te u kontejnere bacaju ono čemu tu nije mjesto. Podsjeća na svoj raniji prijedlog iznijet u prethodnim raspravama kada je predlagao da se jednom mjesečno radi oglašavanje te ljude informira o prikupljanju krupnog otpada. Poručuje kako svakako nije do „Broćanca“ nego do svijesti ljudi. Željko Dugandžić podsjeća na vrijeme kada se ušlo u posao odvoza smeća po svim mjesnim zajednicama postavljanjem velikih kontejnera a što je u samom početku odlično prihvaćeno od stanovništva i dobro funkcioniralo ali se vremenom pretvorilo u divlje odlaganje svega i svačega u te kontejnere. Smatra kako smo neopravdano cijelu priču sveli na razinu komunikacije između mjesnih zajednica i „Broćanca“. Gospodin Dugandžić naglašava kako se općinske službe moraju umiješati do kraja kada je pitanje odabir lokaliteta za postavljanje kontejnera te uređenje lokacije za njihovo postavljanje.

Lidija Pehar pita kako je naše poduzeće organiziralo odvoz smeća po tvrtkama. Ističe kako je činjenica da pojedine tvrtke svoj otpad odvoze u velike kontejnere, čak i na dnevnoj bazi. Je li to trošak za poduzeće te kako se to može regulirati - pita vijećnica Pehar. Luca Bajkuša se vratila u dvoranu. Nazočno je 20 vijećnika. Željko Dugandžić odgovara da su sa tvrtkama sklopljeni ugovori te da „Broćanac“ sa velikim kontejnerima kroz cijelu godinu radi odvoz njihovog otpada. Dodaje kako su mu vozači „Broćanca“ pokazivali slike na kojima se vide vozila pojedinih tvrtki iz kojih se otpad prebacuje u velike kontejnere, uz opasku kako to čine sa ciljem da manje plate. Poručuje kako će to biti tako dok god postoje javni kontejneri te da konačno rješenje treba biti da svako domaćinstvo i svaki objekt imaju svoje kontejnere kojima je ograničen pristup. Podsjeća da se naše cijene kreću u rasponu od 5 do 11 KM, odnosno 5 KM za jednog člana a 11 KM za pet i više članova. Usporedbe radi, cijena odvoza otpada u Ljubuškom iznosi 16, 50 KM te Grad Ljubuški plaća troškove deponiranja. Direktor Dugandžić

ističe kako je sada mnogo manje otpada po poljskim putovima nego što ga je bilo prije 20 godina. Jure Džida i Dragan Kozina su napustili dvoranu. Nazočno je 18 vijećnika.

Josip Grbavac komentira kako je iz izlaganja direktora Dugandžića zaključio kako je rješenje u nabavci manjih kanti za otpad a koje će biti smještene pokraj obiteljskih kuća. Dodaje kako bi se odvoz organizirao jednom tjedno kao što je slučaj u Ljubuškom i Posušju. Komentira kako je to kod nas specifično i malo teže za izvesti s obzirom na Međugorje. Je li onda plan i nekakvo naše rješenje da pokraj svake kuće stavimo po jednu kantu za smeće - pita vijećnik Grbavac. Osvrće se na direktorovu najavu iz uvodnih napomena po kojoj će se u dvije mjesne zajednice postaviti veliki kontejneri i male kante. Komentira kako imamo zaseoka u koje će teško ući vozilo „Broćanca“. Ističe kako se osobno uvjerio da pojedinci prođu pokraj kontejnera smještenih u Blatnici te smeće odlažu u šumi na Garištima. Ističe kako treba puno raditi na svijesti ljudi ali i izraditi plan odvoza za dvije ili više godina. Pita direktora kakvo je njegovo mišljenje o micanju kontejnera te postavljanju kanti. Hoćemo li na neki način podići svijest ljudi i malo smanjiti troškove te riješiti problem oko odvoza smeća - pita vijećnik Grbavac. Željko Dugandžić odgovara kako su se do sada svi složili da bi to bilo najbolje rješenje. Ističe kako su bili spremni svakome dati kontejner, uz uvjet osiguranja pristupa i plaćanja usluge. Gospodin Dugandžić ističe kako je sramotno da nakon 30 godina nemamo napisanu niti jednu kaznu od strane policije ili inspekcije po pitanju odlaganja otpada na mjesta gdje to nije dozvoljeno. Josip Grbavac pita postoji li mogućnost da se nekome tko gradi ili renovira kuću ustupi kontejner na korištenje a kojega bi vratio nakon završetka radova i pražnjenja. Pita koliko bi to koštalo. Željko Dugandžić odgovara kako je propisana ta mogućnost i cijena usluge. Ukazuje na nužnost postojanja deponije za građevinski materijal.

Vlatka Martinović se osvrće na navode iz Izvješća vezane za probleme po pitanju starosti vodovoda odnosno cijevi. Vijećnica Martinović pita koliko bi bila cijena rekonstrukcije vodovoda. Dodaje kako usluge našeg vodovoda koriste i određena područja smještena na teritoriju gradova Ljubuški, Čapljina i Mostar. Pita trebaju li oni sudjelovati u troškovima održavanja vodovoda. Drugo pitanje je bilo vezano za nove izvore energije odnosno ulaganje u iste sa ciljem nadilaženja aktualnih troškova energije. Vijećnica Martinović se osvrće na najave vezane za povećanje cijena te pita direktora hoće li prethodno zatražiti pomoć Općine kako se ne bi išlo prema stanovništvu ili će se ići na povećanje cijene bez intervencije Općine. Željko Dugandžić naglašava kako je riječ o cijevima starosti iz 1968. godine pa do sada. Najmlađa crpna stanica građena je 1998 godine. Sanacija tlačnog voda i povećanje zapremine vodospreme Jelina Glavica kao akutnih problema vodoopskrbe općine aplicirana je kao urgentni projekt prema Svjetskoj banci u suradnji sa Općinom Čitluk a uključeno je i federalno ministarstvo nadležno za praćenje realizacije. Riječ je o povoljnom kreditnom aranžmanu odnosno zaduženju na 20 godina sa kamatnom stopom od 2% uz grace period od 7 godina. Trenutno se rade analize po pitanju troškova, gubitaka i sanacije pojedinih dijelova vodovoda. Naglašava kako po pitanju imovine, „Broćanca“ nema niti jedne crpne stanice kao ni cjevovoda u svom vlasništvu. Pojašnjava kako bi svake godine trebali oko 1 000 000 KM izdvojiti za zamjenu cijevi koje su dotrajale. Pojašnjava kako imamo 600 korisnika izvan granica općine Čitluk. Infrastrukturu su oni uradili a mi im isporučujemo vodu koju oni plaćaju kao i ostali potrošači u općini. Po pitaju novih izvora energije, direktor Dugandžić smatra da su vjetroelektrane najbolje rješenje na način da se, u suradnji sa Općinom, osnuje zajedničko poduzeće. Po pitanju cijena, ističe kako je najskuplja cijena u regiji u općini Ravno, 2,22 KM, uz opasku kako oni vodu ne uzimaju sa izvorišta nego sa vodovoda Neum. Čitluk i Čapljina imaju identičnu cijenu, 1,30 KM, s tim da kod nas nema posebne cijene za industrije. Posušje ima cijenu od 1,25 KM bez da ima ijedne crpne stanice a na prekidnim komorama su napravili dvije mini turbine za proizvodnju struje koju pokreću vodom koja ističe u te vodospreme.

Zdenka Vasilj komentira kako se Grad Mostar aktivno uključio u kampanju podizanja svijesti o zaštiti okoliša u okviru projekta kojeg financira Europska unija. Jedna od aktivnosti jeste postavljanje kontejnera za elektronički i elektronski otpad. Kakvo je stanje u općini Čitluk po tom pitanju, aplicira li se na natječaje iz europskih fondova, a koji su vezani za zaštitu okoliša - pita vijećnica Vasilj. Željko Dugandžić odgovara da je Općina Čitluk u projektu zajedno sa Gradom Mostarom. Pojašnjava kako ćemo dobiti kontejnere za otpad a naša obveza je osiguranje lokaliteta. Riječ je o četiri mjesta na području općine Čitluk.

Drago Vasilj komentira kako se slaže sa direktorovom konstatacijom da je odvoz smeća nekvalitetan, ali nije skup. Poručuje kako je to i njegovo osobno mišljenje. Pita što je razlog tome, uz opasku kako postoje objektivni i subjektivni razlozi. Kao objektivni razlog navodi probleme sa zastarjelim vozilima te nedovoljan broj vozila na raspolaganju. Ističe važnost preventive, uz opasku kako nikada nećemo kao japanski gledatelji čistiti tribine nakon utakmica. Naglašava kako nam nedostaje preventivno djelovanje, posebice počevši od najmlađih naraštaja, a još više represija. Osvrće se na situacije u Međugorju kada su nogostupi ujutro bili puni smeća. Psi luralice bi kidali vreće i smeće razbacivali a dodatnu štetu bi pravio vjetar. Podsjeća da je ranije iznosio primjedbe zbog odlaganja životinjskog otpada u velike kontejnere, što dovodi do epidemioloških šteta. Osvrće se na navod iz Izvješća po kojemu je u zadnjih godinu dana prikupljeno 35 000 vreća zapremine od 120 litara. Navodi se kako je riječ o otpadu izbačenom iz automobila. Vijećnik Vasilj pita što su po pitanju navedenog poduzimali komunalni

redari i inspekcija. Pita direktora je li ikada radio pritisak na lokalnu upravu sa ciljem da ti ljudi konačno nešto urade. Dodaje kako je nadležnosti komunalnih redara propisana odredbama zakona donesenog 2016. godine. Iznosi primjedbu da je propisano kako jedinice lokalne samouprave moraju u roku od godinu dana uskladiti svoje akte sa temeljnim zakonom a što Općina Čitluk do danas nije učinila. Podsjeća kako je više puta predlagao donošenje nove odluke o komunalnom redu iz razloga što je aktualna zastarjela te je treba uskladiti sa Zakonom. Smatra kako je sramota da više smeća završi oko kontejnera nego u samome kontejneru. Te da će takvih pojava biti sve više iz razloga što nitko ne nadzire način odlaganja otpada. Kao poseban problem, vijećnik Vasilj istiće gospodarske subjekte smještene na relaciji od poštanskog objekta do Ćorkovog Doca. Podsjeća da je napisao jedan dopis te ga umnožio u nekoliko stotina primjeraka. Taj dopis obuhvaća obveze i prava komunalnih redara. Dodaje kako je sve ostalo „mrtvo slovo na papiru“. Vijećnik Vasilj podsjeća da navedeni zakon propisuje obvezu sklapanja ugovora i plaćanje usluga individualne komunalne potrošnje i skupne potrošnje komunalnog otpada na svim područjima. Smatra kako bi trebalo donijeti općinsku odluku te naložiti svim subjektima sklapanje ugovora i nabavku adekvatnih kontejnera. Dodaje kako je za suvenirnice dovoljna zelena kanta koja košta oko 60 KM. Podsjeća da „Broćanac“ nema adekvatno vozilo za prijevoz kanti, uz opasku kako nije problem vreće prevoziti sa aktualnim vozilom. Smatra kako kontejneri mogu biti postavljeni ispred pansiona dok bi veliki kontejneri bili smješteni na šest ili sedam lokaliteta na području Međugorja. Za velike kontejnere predviđa uređivanje terena, ograničavanje pristupa te ugradnju video nadzora. Podsjeća na načelnikovo obećanje dato prije tri mjeseca a glasilo je kako će u roku od 15 dana formirati povjerenstvo zaduženo za nadzor nad realizacijom Plana gospodarenja otpadom. Informira nazočne o sastanku predstavnika mjesnih zajednica na kojemu su iznijete primjedbe vezane za neadekvatno odlaganje otpada. Poručuje kako očekuje da će direktor „Broćanca“ vršiti pritisak sa ciljem da se navedena pitanja reguliraju. Vlatka Martinović je, uz prethodnu najavu, napustila sjednicu. U dvoranu su se vratili vijećnici Dragan Kozina i Jure Džida. Nazočno je 19 vijećnika. Željko Dugandžić odgovara kako prvi problem koji je spomenut nije aktualan samo u pojedinim mjesnim zajednicama. Ističe kako su pokupili oko 150 kamiona otpada uz prilazne ceste. Smatra kako se situacija može poboljšati ukoliko ljudi budu odgovorniji te na pravilan način budu odlagali otpad u kontejnere.

Miro Pehar istiće kako se planirao osvrnuti na pitanje rekonstrukcije vodovoda ali je vijećnica Vlatka Martinović postavila to pitanje. Komentira kako se situacija uz prometnice na relaciji od Biletić Polja do Čitluka mora poboljšati. Vijećnik Pehar komentira odredbe aktualne odluke o komunalnoj naknadi. Iznos od 4 KM za komunalnu naknadu ocjenjuje smiješnim.

Mario Milićević komentira kako svi znamo za otežano poslovanje svih poduzeća, pa tako i „Broćanca“, u vrijeme pandemije koronavirusa. Osvrće se na aktualno poskupljenje troškova električne energije te veliki udio tih troškova u formiranju cijene vode. Pita direktora Dugandžića kakvo je stanje po pitanju poslovanja poduzeća u ovoj godini te što Općina može učiniti po pitanju sanacije posljedica naglog pada prihoda poduzeća. Željko Dugandžić odgovara kako „Broćanac“ ima najmanje zaposlenih u odnosu na prihode i opseg poslovanja od svih komunalnih poduzeća u Bosni i Hercegovini. Ističe kako je došlo do smanjenja broja djelatnika na vodovodu. Ovakvim gospodarenjem smanjeni su troškovi poslovanja i jednim djelom stabilizirano poslovanje poduzeća. Općina može u proračunu čija je priprema u tijeku, predvidjeti dio sredstava za pomoć u boljem funkcioniranju javnih poduzeća a što bi objeručke prihvatili - rekao je gospodin Dugandžić. Zaključena je rasprava. Zaključena je četvrta točka dnevnog reda.

Ad.5. Prijedlozi za rješavanje pitanja ispred Općinske službe za gospodarstvo;

Prijedloge je obrazložila Jasna Karačić, Pomoćnica Općinskog načelnika za gospodarstvo.

- **Prijedlog odluke o pristupanju dodjeli koncesije na osnovu samoinicijativne ponude na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu označenom kao: k.č. broj: 46/2, 46/3, 46/4, 46/5 i 46/6 K.O. Blatnica (novi premjer), što odgovara k.č. broj: 14/112, 14/113, 14/114, 14/115 i 14/116 (stari premjer), K.O. Blatnica, upisane u posjedovni list broj 102 K.O. Blatnica, a sve na temelju zahtjeva: KiP d.o.o. Osoje b.b., Posušje, za sadnju: vinove loze na površini od 50.000 m² na rok do 30 (trideset) godina, temeljem zahtjeva broj: 03-20-4419/22, od 04.10.2022.godine;**

Otvorena je rasprava.

Jure Džida traži pojašnjenje vezano za lokalitet predmetnog zemljišta. Jasna Karačić odgovara da je riječ o Blatnici. Jure Džida komentira kako mu situacija nije jasna iz razloga što se navedena tvrtka bavi preradom kamena. Ističe kako ne želi ništa prejudicirati ali da mu je teško razumjeti da netko iz Posušja tko se bavi preradom kamena ima interes za sadnju loze u Blatnici. Jasna Karačić odgovara kako je riječ o poduzeću registriranom sa sjedištem u Posušju. Dodaje kako je zahtjev podnio opunomoćenik, koji je iz Blatnice.

Dragan Kozina pita može li subjekt, koji je dobio na koncesiju zemljište za sadnju loze ili maslina, nakon odustajanja od sadnje na tom istom zemljištu sutra tražiti da postavi solarne panele za proizvodnju struje. Jasna Karačić odgovara da ne može iz razloga što je riječ o poljoprivrednom zemljištu. Dragan Kozina replicira kako ne može u ovome trenutku, uz opasku da je naćuo da se nešto priprema u tome smjeru te se boji da ovo nisu nekakvi preliminarni radovi sa ciljem zauzimanja dobre pozicije. Jasna Karačić odgovara da je rijeć o parcelama koje su obuhvaćene Programom gospodarenja poljoprivrednim zemljišćem u državnom vlasnišćtvu za područje općine Čitluk.

Predrag Smoljan ocjenjuje kako su svakako „na mjestu“ osvrt vijećnika Džide i pitanje vijećnika Kozine. Podsjećá da imamo površine koje su prošle sve procedure tijekom postupaka za sadnju smilja. Za neke su sklapani ugovori u Općini a za neke u Županiji. Sada je situacija da se traži promjena kulture na parcelama koje su bile predmet rasprava na Vijeću. To što one ponovno dolaze na Vijeće, gospodin Smoljan ocjenjuje kao „dodatni osigurać“, uz opasku da svakako treba biti oprezan. Jure Džida istiće kako je rijeć o temi o kojoj se prića, ne samo na Vijeću nego i u svakoj obitelji u Brotnju. Dodaje kako su česti komentari po kojima bi projekt sadnje smilja možda i uspio na manjim površinama, ali da je upropašćen napor malih proizvođaća iz razloga megalomanskih projekata „većih igračá“. Istiće da bi volio da projekt sadnje tvrtke KiP d.o.o. Osoje realizira ali da mu je teško razumjeti da traže 50 duluma zemljišta te će glasovati protiv prijedloga.

Dragan Kozina ukazuje na primjer u Slipčićima. Komentira kako se preko puta naše općine, uređuju tri ili četiri ogromne površine za postavljanje solarnih panela. Naglašava kako isti županijski zakoni vrijede na područjima naše općine u Tepčićima kao i na području Grada Mostara, u Slipčićima. Pita misli li itko da se to isto neće dogoditi i kod nas. Dodaje kako mu nije jasno prodaje li Grad Mostar namjenski zemljišta za postavljanje solarnih panela. U slučaju da jeste, zašto mi ne odredimo parcele - pita vijećnik Kozina. Zaključena je rasprava. *Prijedlog odluke je dat na glasovanje te je usvojen sa 16 glasova „za“, jednim glasom „protiv“ te jednim „suzdržanim“ glasom.*

- **Prijedlog odluke o dodjeli koncesije za korišćenje poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasnišćtvu na području općine Čitluk poduzeću KiP d.o.o. Osoje b.b. Posušje na području općine Čitluk, oznaćenog kao k.ć. broj: 46/2 ,46/3, 46/4, 46/5, 46/6 , koja odgovara k.ć. broj: 14/112, 14/113, 14/114, 14/115 i 14/116, upisane u posjedovni list broj 102, K.O. Blatnica i ZK uložak broj: 232 K.O. Blatnica, u naravi pašnjak površine 50 000 m²;**

Nije bilo prijava. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen sa 16 glasova „za“, jednim glasom „protiv“ te jednim „suzdržanim“ glasom.* Zaključena je peta toćka dnevnog reda.

Ad.6. Prijedlozi za rješavanje pitanja ispred Općinske službe za geodetske i imovinsko pravne poslove;

Prijedloge je obrazložio Franimir Pervan.

- **Prijedlog odluke o utvrđivanju prava korišćenja na građevnom zemljištu oznaćenom kao: k.ć. 3074/5 (novi premjer), 486/865 (stari premjer), površine 252 m² K.O. Blizanci; k.ć. 3425/14 (novi premjer), 486/864 (stari premjer), površine 25 m² K.O. Blizanci;**

Otvorena je rasprava.

Mario Milićević pita kako ide uknjižba parcela koje su bile predmet ranijih odluka Vijeća. Franimir Pervan odgovara kako uknjižba ide vrlo dobro i da su za uknjižbu preostale svega dvije katastarske općine. Mario Milićević pita kada će uslijediti postupak prodaje. Franimir Pervan odgovara kako će postupci vjerojatno uslijediti početkom sljedeće godine. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- **Prijedlog odluke o utvrđivanju prava korišćenja na građevnom zemljištu oznaćenom kao: k.ć. 224/2 (novi premjer) K.O. Hamzići, 1/1220 (stari premjer), površine 25 m² K.O. Hamzići; k.ć. 1835/15 (novi premjer) K.O. Hamzići, 1/1202 (stari premjer), površine 100474 m² K.O. Hamzići;**

Nije bilo prijava za raspravu. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- **Prijedlog odluke o utvrđivanju prava korišćenja na građevnom zemljištu oznaćenom kao: k.ć. 1458/1 (novi premjer) K.O. Krehin Gradac, 233/8 (stari premjer), površine 17570 m² K.O. Krehin Gradac;**

Nije bilo prijava za raspravu. *Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

- **Prijedlog odluke o utvrđivanju prava korišćenja na građevnom zemljištu oznaćenom kao:k.ć. 1128/1 (novi premjer), 479/37 (stari premjer), površine 1163 m² Tepčići; k.ć. 1129 (novi premjer), 479/38 (stari premjer), površine 760 m² Tepčići;**

Nije bilo prijava za raspravu. Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.

- **Prijedlog rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevnom zemljištu označenom kao k.č. 86/916 K.O. Služanj (stari premjer) u površini od 840 m², što odgovara po novom premjeru k.č. 2393/63 K.O. Služanj u površini od 840 m², u korist Bože (Mate) Turudića, kao graditelja stambenog objekta izgrađenog na tom zemljištu;**

Nije bilo prijava za raspravu. Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.

- **Prijedlog rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevnom zemljištu označenom kao: k.č. 542/147 K.O. Blatnica (stari premjer) u površini od 964 m², što odgovara po novom premjeru k.č. 2820/13 K.O. Blatnica u površini od 964 m², i - k.č. 542/148 K.O. Blatnica (stari premjer) u površini od 964 m², što odgovara po novom premjeru k.č. 2820/14 K.O. Blatnica u površini od 964 m² u korist Ljube (Ivana) Bevanda iz Blatnice, kao graditelja stambenog objekta izgrađenog na tom zemljištu;**

Nije bilo prijava za raspravu. Prijedlog je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.

- **Prijedlog rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevnom zemljištu označenom kao k.č. 1106/7 K.O. Bijakovići u površini od 10120 m², u korist Zaklade CENACOLO sa sjedištem ul. Kraljice Mira 108, Bijakovići, Čitluk kao graditelja stambenih objekata izgrađenih na tom zemljištu;**

Otvorena je rasprava.

Predrag Smoljan je dao komentar vezan za kronologiju aktivnosti koje su prethodile razmatranju ovoga prijedloga. Ističe kako je riječ o velikoj površini zemljišta smještenog na području MZ Bijakovići te apelira na Načelnika da se dio sredstava preusmjeri u izgradnju sportske dvorane Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima. Zaključena je rasprava te je prijedlog dat na glasovanje. Prijedlog je usvojen jednoglasno. Zaključena je šesta točka dnevnog reda.

Ad.7. Prijedlog zaključka kojim Općinsko vijeće Čitluk prihvaća Nacrt Plana Proračuna općine Čitluk za 2023. godinu;

Nacrt je prezentirao Pavo Zovko, Pomoćnik Općinskog načelnika za financije. Otvorena je rasprava.

Predsjednik Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo Mario Milićević je vijećnike informirao o zaključcima Odbora donesenim dana 22. studenog. Ističe da su članovi jednoglasno zauzeli pozitivan stav u odnosu na prezentirani Nacrt. Gospodin Milićević komentira kako je jasno da porezni prihodi, kao i tekuće, kapitalne i potpore viših razina, rastu. Smatra kako će 2023. godinu obilježiti porast prihoda od prodaje zemljišta. Osvrće se na stavke iz kojih je očito da se planiraju viši iznosi za povećanje plaća i transfere neprofitnim organizacijama te na kapitalne transfere i nabavke. Pita je li se od neprofitnih organizacija odnosno korisnika tekućih transfera tražilo da dostave financijske planove za 2023. godinu. Vijećnik Milićević pita je li isti zahtjev išao prema mjesnim zajednicama po pitanju plana kapitalnih transfera odnosno konta 615311. Pavo Zovko odgovara da su zahtjevi išli prema svim mjesnim zajednicama. Mario Milićević pita je li poziv išao na MZ Gornji Ograđenici. Pavo Zovko odgovara da jest.

Pero Radišić se osvrće na izlaganje vijećnika Milićevića te informira nazočne kako je od Mjesne zajednice Donji Hamzići zatraženo očitovanje po pitanju dostave plana i programa potreba za 2023. godinu. Pita je li se nešto dodatno tražilo s obzirom na planirani iznos od 250 000 KM. Pita jesu li sve mjesne zajednice poput MZ Donji Hamzići održali sjednice vijeća mjesnih zajednica te znači li ovaj planirani iznos da će svaka mjesna zajednica dobiti po 10 000 KM. Komentira kako će planirani iznos, nakon dodavanja stavke za „Broting“ premašiti u konačnici 600 000 KM. Pavo Zovko odgovara kako se izdvajanja za „Broting“ knjiže na drugoj poziciji. Pero Radišić se osvrće na pitanje proračunskih izdvajanja za RTV Herceg- Bosne. Podsjeća da je prilikom usvajanja proračuna za 2022. godinu i postizanja rješenja o 40 000 KM za navedenu medijsku kuću komentirao da bi volio da možemo izdvojiti tri puta više pa da taj televizijski kanal bude gledan kao i ostali kanali. Vijećnik Radišić podsjeća da gotovo svi subjekti kojima se izdvaja proračunski novac podnose izvješća Općinskom vijeću a da to nije slučaj sa RTV Herceg - Bosne. Pita kakva je situacija sa općinskim vijećima ostalih općina koja su suosnivači navedene medijske kuće. Marin Radišić pojašnjava kako je za razmatranje izvješća RTV Herceg - Bosne nadležna skupština RTV HB. Poručuje da će izvješće dostaviti vijećnicima. Ove godine su izdvajanja povećana na način

da se točno zna koliko koji suosnivač izdvaja. Daje informaciju vezanu za financijski plan za 2023. godinu RTV HB.

Jure Džida pozdravlja pitanje vijećnika Radišića. Pita tko upravlja sa RTV HB. Tko daje program, tko kaže što će se emitirati - pita vijećnik Džida. Marin Radišić odgovara da su suosnivači općine i županije sa hrvatskom većinom. Jure Džida replicira kako nemamo nikakvog utjecaja na to što će se emitirati. Iznosi primjedbu da je navedena televizija odnosno sadržaj emitiranja kontroliran te da nema govora o nekoj neovisnosti u njihovom radu. Dodaje kako bi on predložio da na toj televiziju u skoro vrijeme gostuje nezavisni vijećnik Drago Vasilj a koji može puno toga reći o aktualnoj situaciji na područja Međugorja. Međutim, sumnja da bi zahtjevu bilo udovoljeno. Zaključena je rasprava. *Prijedlog zaključka kojim Općinsko vijeće Čitluk prihvaća Nacrt Plana Proračuna općine Čitluk za 2023. godinu je dat na glasovanje te je usvoje jednoglasno.* Zaključena je sedma točka dnevnog reda.

Ad.8. Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana općine Čitluk za razdoblje 2010 - 2020. godine;

Prijedlog je obrazložio Marin Radišić. Otvorena je rasprava. Sjednicu su, uz prethodnu najavu, napustili Luca Bajkuša i Tomislav Glamuzina. Nazočno je 17 vijećnika.

Dragan Kozina ističe zadovoljstvo što je nakon rasprave članova Kolegija urađen korigiran prijedlog. Dodaje kako ima nekoliko opaski po pitanju prijedloga. Prva se odnosi na veličinu odnosno snagu solarnih panela. Ne vidi razloga predviđanja u odluci srednje veličine od 1 do 10 MW. Komentira kako je za 150 kW potrebno oko 6000 m² zemljišta. Poziva nazočne da izračunaju koliko je potrebno površine za 10 MW, uz opasku da je to uvećano za 60 puta u odnosu na prvi primjer. Naglašava kako je riječ o ogromnim površinama te pita ima li uopće itko od stanovnika općine Čitluk u svome vlasništvu zemljište površine 50 000 m². Smatra kako ponuđenim rješenjima otvaramo mogućnost nekim ljudima izvana a koji bi se ovdje pojavili sa svojim megalomanskim zahtjevima. Osvrće se na članak 152. koji propisuje gdje se solari mogu postaviti te se, između ostalog, navodi „na nekvalitetnom poljoprivrednom zemljištu nižih proizvodnih vrijednosti“. Vijećnik Kozina iznosi primjedbu kako se nigdje ne navodi uvjet vlasništva nego samo vrsta zemljišta. Zaključuje kako se nameće zaključak da se daje mogućnost kako koncesionaru tako i vlasniku. Pojašnjava kako, sukladno predloženim odredbama, onaj tko je dobio zemljište na koncesiju za poljoprivrednu namjenu može od Ministarstva zatražiti da postavi elektranu na 25 godina, a njegova koncesija traje 30 godina. Gospodin Kozina zaključuje kako se ostavlja prostor za moguće manipulacije te da bi trebalo definirati vlasništvo zemljišta kao uvjet. Marin Radišić odgovara kako se u članku 151. navodi kako se samostojeće solarne elektrane postavljaju na parcelama u vlasništvu ili uz suglasnosti vlasnika. Dragan Kozina pita prodaje li Grad Mostar parcele na kojima su solari ili ih daje u najam. Marin Radišić odgovara kako, prema njegovim informacijama, Grad Mostar daje parcele pod koncesiju. Dragan Kozina replicira pitanjem što će biti drugačije ukoliko Vlada ili Ministarstvo to dopušta u Mostaru. Pojašnjava kako je njegovo izlaganje posljedica bojazni da će se pojaviti pet megalomana sa zahtjevima na zemljištima koje nije njihovo. Prijedlog u suštini ocjenjuje dobrim rješenjem, uz komentar kako je pobornik da bude riječ o manjim kapacitetima i da se pruži mogućnost većem broju ljudi. Marin Radišić odgovara kako neće biti zahtjeva za veće površine, iz razloga što istih nema. Podsjeća na slučaj gdje je projekt iz Slipčića dijelom obuhvatio i teren općine Čitluk. Kroz taj projekt Općina je prihodovala 27 000 KM. Osim toga, ništa više nismo imali.

Jure Džida komentira kako postrojenje od 150 kW obuhvaća površinu od 4500 m². Potrebno je projektirati i vatrogasni pojas. Smatra kako ponuđeni prijedlog otvara mogućnost za megalomanije, uz opasku kako je sve iznad MW je megalomanija. Podsjeća na brojne slučajeve davanja zemljišta pod koncesiju sa ciljem sadnje smilja. Komentira kako smo tada vidjeli kako veliki „ubijaju“ male. Poručuje kako je iz tog razloga dobro uvesti ograničenja te paziti što se dodjeljuje i kako zaštititi običnog čovjeka.

Predrag Smoljan komentira kako je prijedlog ranije bio na razmatranju na sjednici Kolegija te je pretrpio određene korekcije u odnosu na izvornu verziju. Ističe kako je najteže Načelniku koji će trpjeti kritike sa obje strane. S jedne strane će ići u smjeru zašto se daje zemljište i da treba uvesti ograničenja. S druge strane, kritike će ići u smjeru zašto nismo liberalni po tome pitanju kao Stolac. Prijedlog ocjenjuje kao pomak sa ciljem da se olakša ljudima koji žele investirati. Zaključena je rasprava. *Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o*

provođenju Prostornog plana općine Čitluk za razdoblje 2010 - 2020. godine je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno. Zaključena je osma točka dnevnog reda.

Ad.9.Prijedlog odluke o davanju na upravljanje i gospodarenje objekta sportsko - rehabilitacijskog doma za djecu sa posebnim potrebama;

Prijedlog je obrazložio Marin Radišić. Budući da nije bilo prijava za raspravu, ista je zaključena. *Prijedlog odluke o davanju na upravljanje i gospodarenje objekta sportsko - rehabilitacijskog doma za djecu sa posebnim potrebama je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno. Zaključena je deveta točka dnevnog reda.*

Ad.10. a) Prijedlog rješenja o razrješenju člana Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima; b) Prijedlog rješenja o imenovanju člana Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima;

Prijedloge je obrazložio Ivo Bevanda. Nije bilo prijava za raspravu te je ista zaključena. *Prijedlog rješenja o razrješenju člana Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima je usvojen jednoglasno. Dužnosti se razrješuje dosadašnji član Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima Nives Čule. Prijedlog rješenja o imenovanju člana Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima je usvojen jednoglasno. Za člana Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima se imenuje Francika Zubac. Mandat imenovanoj traje do isteka mandata aktualnog saziva Školskog odbora Osnovne škole Bijakovići u Bijakovićima. Zaključena je deseta točka dnevnog reda.*

Ad.11. Razno;

Predrag Smoljan je obrazložio prijedlog zaključka u kojemu stoji sljedeće: *“Produžuje se rok važenja Plana upravljanja otpadom u općini Čitluk za razdoblje od tri godine. Po pitanju monitoringa implementacije, Općinski načelnik će posebnim aktom imenovati radnu grupu nadležnu za praćenje implementacije Plana iz članka i ovog zaključka. Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasilu Općinskog vijeća općine Čitluk»“.* Nije bilo prijava za raspravu. Predloženi zaključak je usvojen jednoglasno.

Drago Vasilj se osvrće na vijest kako su u okviru Centra za razvoj medija i analize predstavljeni rezultati monitoring izvješća o postupcima javnih nabavki putem portala pratimotendere.ba. Jedina općina na teritoriji Bosne i Hercegovine koja je sve tendere provela na način niskog rizika, odnosno da sam novac nije podlegao korupciji jeste Čitluk, ocjena je platforme Pratimo tendere. Vijećnik Vasilj pojašnjava kako navedeni portal putem zelenih, žutih, crvenih zastavica identificira i signalizira koje nabavke su rizične. Portal pratimotendere.ba razvijen je u sklopu projekta podrška građanima protiv korupcije. Gospodin Vasilj komentira kako je očekivao da će Načelnik iznijeti ovaj podatak. Ističe kako je dobro upoznat sa radom općinskog ureda koji je nadležan za javne nabavke te poručuje kako svaki dobar potez treba javno pohvaliti kao što, s druge strane, treba svaki loši potez kritizirati. Dodaje kako on ipak malo više kritizira nego što hvali. Poručuje kako je na Načelniku da izabere način na koji će vrednovati rad djelatnika te pita kakvu ocjenu su dobile službenice u navedenom uredu prilikom ocjenjivanja državnih službenika. Vijećnik Vasilj podsjeća na odluku donesenu prije pola godine a kojom se osniva Turistička zajednica Brotnjo. Iznosi primjedbu da od usvajanja Nacrta Statuta nije učinjen niti jedan korak naprijed te takvo ponašanje ocjenjuje neodgovornim. Ukazuje na važnost osnivanja turističke zajednice, za koju ističe da je od izuzetne važnosti poput, primjerice, objekta za djecu s posebnim potrebama u Potpolju. Podsjeća da treba donijeti odluku o sazivanju skupštine Turističke zajednice. Podsjeća da je u prošlosti, u dva mandata, obnašao dužnost predsjednika Turističke zajednice te dužnost člana predsjedništva Turističke zajednice HNŽ. Ističe kako je verziran za ove poslove te je, u suradnji sa svojim prijateljima, pripremio akte koje je trebala uraditi Općina, uz opasku da u Općini nije bilo volje da se išta poduzima. Poručuje kako to nije bitno već je bitno da se uradi. Informira nazočne da su uradili Statut te pripremili Prijedlog poslovnika o radu Skupštine i Prijedlog odluke o sazivanju skupštine. Iznosi primjedbu što dnevni red današnje sjednice Vijeća nije obuhvatio Prijedlog odluke o sazivanju skupštine Turističke zajednice Brotnjo. Poručuje kako nas očekuje puno posla i razmatranje programa rada i financijskog plana a koje treba dostaviti županijskoj turističkoj zajednici. Napominje da nije donesena odluka gdje će biti prostorije Turističke zajednice a trebat će te prostorije i urediti. Pored toga, treba raspisati natječaj za izbor direktora Turističkog ureda te svu pobrojano dokumentaciju dostaviti u nadležno ministarstvo. Potrebno je donijeti odluku o visini boravišne pristojbe te otvoriti žiro – račun, poslati obavijesti obveznicima i formirati turističku inspekciju. U ime osoba koje su radile na pripremi akata i predložile da

Načelnik bude predsjednik Turističke zajednice, da neće biti nimalo dobro ukoliko se Načelnik kao predsjednik Turističke zajednice bude ponašao na dosadašnji način. Apelira da se krene sa aktivnostima iz razloga što već počinju brojni sajmovi te treba ugovarati aranžmane.

Marin Radišić odgovara kako će svečanost uručjenja priznanja Općini Čitluk biti upriličena dana 08. prosinca u Sarajevu. Komentira kako je uvijek naše opredjeljenje bilo da se radi sukladno zakonima ali da treba uzeti u obzir brojne teškoće vezane za provedbu postupaka javnih nabavki i na procedure koje su dosta specifične. Podsjeća vijećnika Vasilja na njegove današnje primjedbe iznesene u kontekstu izgradnje kanalizacijskog sustava u Međugorju. Podsjeća i na dosta puta iznijete primjedbe zbog toga što poslove na području općine Čitluk dobivaju tvrtke sa drugih područja. Poručuje kako je opredjeljenje da se radi po Zakonu. Vezano za Turističku zajednicu i izradu njezinog statuta, replicira vijećniku Vasilju da ga je u najvećoj mjeri radio upravo on. Pojašnjava kako to mora reći iz razloga da netko ne bi pomislio da ga je radio vijećnik Vasilj. Ističe da su preuzimana dobra rješenja iz Jajca, Dubrovnika, Makarske, Primoštena, Poreča, Opatije i Zagreba. Replicira vijećniku Vasilju konstatacijom da odluku o sazivanju skupštine turističke zajednice ne donosi Vijeće. Gospodin Radišić statut ocjenjuje dobrim te informira nazočne da su isti već preuzele općine Neum, Stolac i Ravno te će ga nastojati prilagoditi svojim potrebama. Poručuje kako niti po jednom pitanju nismo okasnili. Pojašnjava kako pitanje financiranja te odnos sa Županijom još nije riješen te da niti jedna samostalna općinska turistička zajednica nije počela sa radom.

Drago Vasilj replicira kako on nije rekao da je sam radio statut već u suradnji sa trojicom kolega. Dodaje kako su statut prosljedili Općini prije pola godine te se dvije verzije statuta, njihova i Općinska, podudaraju u skoro 90 % sadržaja. Vezano za boravišnu pristojbu, gospodin Vasilj naglašava kako trebamo obaviti svoj dio zadatka te registrirati Turističku zajednicu i otvoriti žiro – račun na koji će se uplaćivati pristojba. Ističe kako neće sredstva ići na županijski račun pa se vraćati na općinski već uplate idu direktno na račun turističke zajednice. Informira nazočne o razgovorima sa Tomislavom Martinovićem, zamjenikom predsjedatelja Skupštine Hercegovačko - neretvanske županije. Poziva predstavnike Općine da kontaktiraju vodeće ljude županijske vlasti i pokrenu stvari sa „mrtve točke“.

Zaključena je jedanaesta točka dnevnog reda.

Zaključena je 21. redovita sjednica.

Sjednica je završena u 14⁵⁰ sati.

Sjednica je tonski snimana.

Tajnik Vijeća:

Ivo Bevanda, dipl. iur.

Predsjednik Vijeća:

Predrag Smoljan, dipl.oec.